

Vormsi ettevõtluse arendamise tegevuskava

1. seminar 5. septembril 2024

Tänased teemad

- Ettevõtluse arendamise tegevuskava koostamise taust
- Tegevuskava koostamise plaan
- Vormsi ettevõtlus numbrites
- **Arutelud:** probleemipüstituse analüüs ja võimalikud lahendused

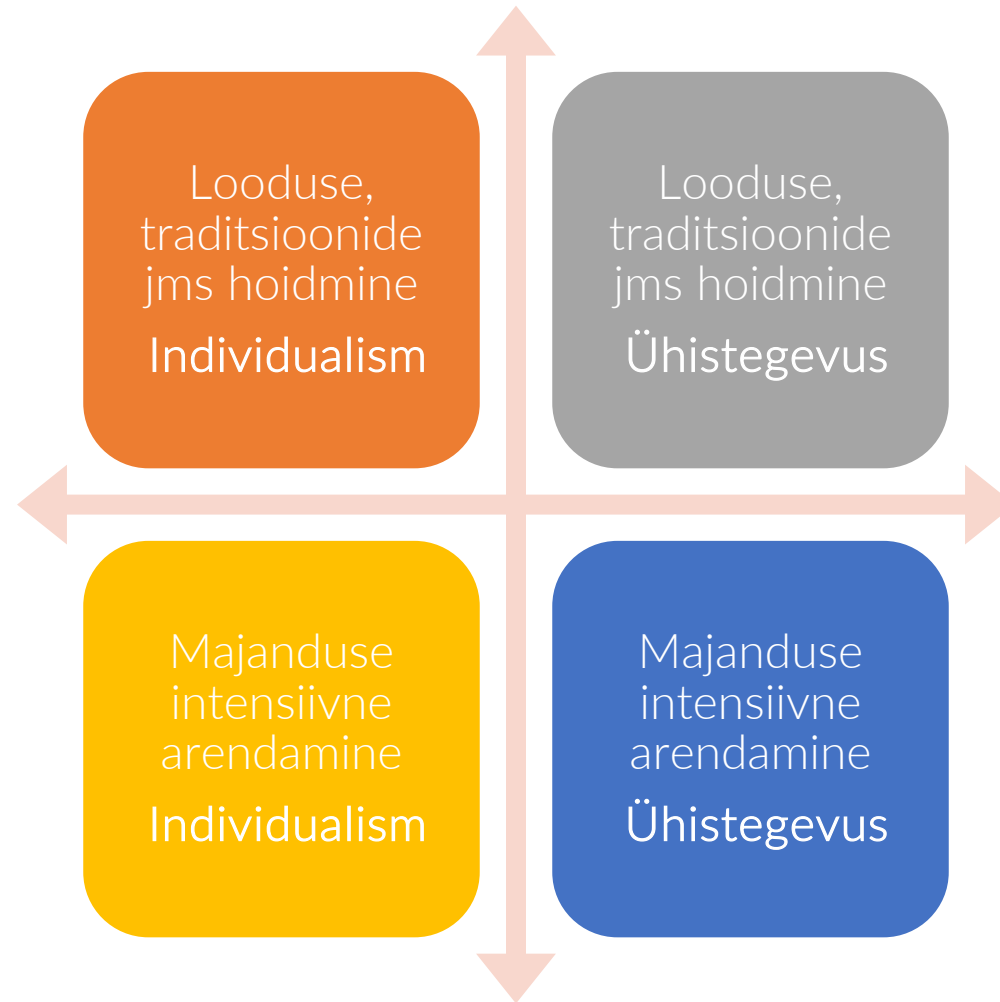
Ettevõtluse arendamise **tegevuskava**

- Eesmärk: „Vormsil on soodsad tingimused keskkonnasõbraliku ettevõtluse ja turismi arenguks“. Tegevused:
  - Keskkonnasõbralike ning innovaatiliste tehnoloogiate kasutamise soodustamine
  - Mahetootmise ning omatoodete arendamise ja turundamise soodustamine
  - Ühistulise tegevuse soodustamine kogukonna, maa- ja metsaomanike hulgas. Koostöö tihendamine turismiga seotud osapoolte vahel
  - Loomemajanduse soodustamine, sh traditsioonidel põhineva käsitööttevõtluse soodustamine
  - Kaugtööd võimaldavate tegevusalade arendamiseks soodsa keskkonna loomine
  - Huvialaturismi ja pereturismi soodustamine, Vormsi kui loodusturismi sihtkoha turundamine
  - Vormsi mainekujundus, külastusvõimalustest ja kultuurisündmustest teabe kättesaadavuse parendamine
- Mida KOV päriselt/konkreetselt tegema peaks?

Tegevuskava koostamise **plaan**

- Arenguseminarid:
  - Neljapäev, 5.09 kl 13–16 – probleemipüstituse analüüs, võimalikud lahendusvariandid, KOV-i roll
  - Neljapäev, 3.10 kl 13–16 – arengustsenaariumid
  - Reede, 1.11 kl 13–16 – analüüsitulemuste tutvustamine ja tegevuskava mustand
  - Esmaspäev, 25.11 kl 13–16 – tegevuskava detailne üle vaatamine ja kokkuleppe saavutamine
- Analüüs:
  - Saare ettevõtlusprofiil
  - Ettevõtete küsitlus – NB! Pikendame tähtaega!
  - Teiste saarte kogemus

Arengustsenaariumid

Megatrendid

- Keskkonnasäästlikkus saab normiks
  - Kliimaneutraalsus, rohepööre, ringmajandus
- Digitehnoloogia ulatub kõikjale
  - Andmetealuslikud lähenemised, AI, automatiseerimine, igapäevaelu nutistumine
- Üleilmastumine võimendab riske
  - Arengumaade mõju, ebamäärasus, vastupanu kasvatamine on oluline (pandeemiad, globaalsed väärtusahelad, populism)
- Rahvastikum muutused suunavad arengut
  - Elu- ja tööea pikenemine, linnastumine, ränne, rahvastiku dünaamika
- Väärtusmaailm teiseneb
  - Paindlikum töö- ja õpimaailm, suurenev sotsiaalne sidusus, tervis, isikustatum, kuid säästvam tarbimine

Vormsi ettevõtted

Allikas	OÜ	FIE	AS	UÜ	Kokku
ESA (statistiline profiil; 2023)	64	17			81
ÄR (23.08.2024)	163	25		1	189
EMTA (II kv 2024)	81	3			84

Vormsi ettevõtted

Tegevusalad (EMTA maksuinfo II kv 2024 seisuga)	Äriühingud + FIE-d	Töötajaid	Käive	Osakaal käibe alusel	Osakaal töötajate alusel
Ehitus	11	12	256 860	20%	20%
Finants- ja kindlustustegevus	1	0	1 300	0%	0%
Haldus- ja abitegevused	1	0	0	0%	0%
Haridus	1	0	13 469	1%	0%
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	7	5	251 406	19%	8%
Info ja side	8	9	103 492	8%	15%
Kinnisvaraalane tegevus	11	0	3 837	0%	0%
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	3	0	3 460	0%	0%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	14	10	171 219	13%	17%
Majutus ja toitlustus	11	5	69 676	5%	8%
Muud teenindavad tegevused	2	2	0	0%	3%
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	9	11	405 451	31%	19%
Tervishoid ja sotsiaaltoetused	2	1	4 510	0%	2%
Töötlev tööstus	1	0	0	0%	0%
Veondus ja laondus	2	4	19 264	1%	7%
Kokku	84	59	1 303 943		

Probleemipüstitus (1)

1. Ettevõtlusruumi ja taristuga seotud takistused – tegutsemiskoha puudus (ruumid, alustamisel investeeringud suured); elektrivõrk ei ole piisav; maaomandi küsimus – killustatus, erinevad huvid; vaba maad ei ole
2. Saarelisusega seotud takistused (turg) – vähe abistavaid teenuseid (ehitus, remont, torutööd, muruniitmine), loomaarst; tegevusvaldkonna valik on piiratud – mis sobib saarele? ettevõtluseks vajaliku algkapitali vähesus; ettevõtete jätkusuutlikkus; saarelisus vähendab toodete (kiire) turundamise võimalusi; *off-season* tegevused puuduvad; kliente on vähe: kohalikke talvel vähe, hooajalisus

Probleemipüstitus (2)

3. **Juhtimisega seotud takistused (vald)** – vald ei toeta otsustega, süsteemitus, pinnapealsete teadmiste põhjalt otsuste tegemine, info kohapealsete teenuste kohta puudulik, Vormsi PR kehvapoolne, puudub terviklik tegevuste pakett küllastajale
4. **Inimestega seotud takistused** – väsimus; inimressurss – inimesi on vähe; perekondlikud põhjused; tööjõupuudus; „mustalt töötamine”; viimase 10–15 aasta vältel palju inimesi, kes pole kohalikega lõimunud
5. **Kultuurilised/käitumuslikud takistused** – saaresisene kehv infovahetus; liiklusohutus; metsafirmade kontrollimatu tegevus: raskeveod, pinnase ja teede lõhkumine

Küsimused arutamiseks

1. Milles seisneb vallavalitsuse roll ettevõtluse arendamisel praegu?
2. Milline võiks vallavalitsuse roll ettevõtluse arendamisel olla?
3. Mida peaks välja toodud probleemide lahendamiseks vallavalitsus tegema?